

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

**Svit
2009**

OBSAH

Prihovor primátora	3
I. Úvod	4
II. Základné socio - demografické údaje	7
III. Analýza poskytovateľov sociálnych služieb	9
IV. SWOT analýza	14
V. Dotazník pre obyvateľov mesta Svit (vyhodnotenie)	15
VI. Vízia, priority, opatrenia, aktivity	25
VII. Záver	30
VIII. Prílohy	31

Spracovateľ: Centrum komunitného organizovania
Kapitulská 13
974 01 Banská Bystrica
www.cko.sk

Vážení občania,

prihováram sa k Vám aj touto cestou a to predstavením Komunitného plánu sociálnych služieb, ktorý bol spracovaný v tomto roku v zmysle Zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z., ktorý je platný od 01.01.2009. Na príprave tohto dokumentu sa podieľala pracovná skupina ako aj Vy, vážení občania, prostredníctvom dotazníka, ktorý bol Vám poskytnutý v miestnych novinách a prostredníctvom ankety v uliciach.

Komunitný plán je metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedali špecifikám nášho mesta a potrebám našich občanov. Našou snahou je, aby sme postupne v ďalšom období zabezpečovali úlohy a ciele stanovené v Komunitnom pláne sociálnych služieb. Preto všetkým realizátorom a poskytovateľom sociálnych služieb želám veľa úspechov pri mobilizácii zdrojov v meste a naplnenie spoločne plánovaných zámerov v meste.

Ďakujem členom riadiacej skupiny za prípravu komunitného plánu a zároveň poďakovanie patrí aj vám, vážení občania, ktorí ste sa zapojili do prípravy tohoto dokumentu.

PaedDr. Abrahám Rudolf
primátor mesta

I. ÚVOD

Mesto Svit v súlade so Zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách spracovalo Komunitný plán sociálnych služieb. Metodicky bol proces komunitného plánovania sociálnych služieb zabezpečený Centrom komunitného organizovania z Banskej Bystrice.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, ktorá umožňuje spracovávať rozvojové materiály v oblasti sociálnych služieb verejného života na úrovni obce i kraja a ktorá výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Charakteristickým znakom metódy je dôraz kladený na:

- zapájanie všetkých, ktorých sa spracovávaná oblasť týka,
- dialóg a vyjednávanie,
- dosiahnutie výsledku, ktorý je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

Aby občania mohli **uspokojovať svoje záujmy, potreby a nároky, musia spolupracovať s ďalšími ľuďmi**. Ich záujmy a potreby sa môžu líšiť. Ľudia musia o svojich potrebách a záujmoch diskutovať, informovať sa o možných zdrojoch ich naplnenia a spoločne hľadať kompromisné riešenia, ktoré by aspoň čiastočne vyhovovali všetkým a pre nikoho by neboli prehrou.

Slovo "**plánovanie**" označuje proces, v rámci ktorého sa komunita chce **dostať zo súčasnej situácie do budúcnosti, ktorá by lepšie vyhovovala občanom komunity**. Plánovanie je cestou z miesta nazývaného "súčasnosť" do miesta pomenovaného "dohodnutá budúcnosť".

Pri komunitnom plánovaní je potrebné zvážiť potreby občanov, potreby a možnosti poskytovateľov služieb a možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na napĺňanie potrieb komunity. V záujme napĺňania spoločnej predstavy o budúcnosti sociálnych služieb v danej komunite sa stretávajú a spoločne plánujú jednotliví aktéri:

- objednávateľia služieb,
- poskytovatelia služieb,
- príjemcovia služieb (klienti).

Všetky tri strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu.

Komunitné plánovanie je otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadanie najlepšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Svit je vypracovaný na 5-ročné obdobie, do roku 2013, v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb.

Prínosom komunitného plánovania sociálnych služieb je :

- zapojenie všetkých účastníkov systému sociálnych služieb (užívateľov, poskytovateľov, objednávateľov) do prípravy a uskutočňovania plánu sociálnych služieb a zvýšenie podielu občanov na rozhodovacom procese o spôsobe ich zabezpečenia, zvýšenie miery zapojenia občanov do diania v meste

- zvyšovanie dostupnosti a kvality sociálnych služieb a rozšírenie ich ponuky, zabezpečenie toho, aby sociálne služby zodpovedali zisteným miestnym potrebám, reagovali na miestne odlišnosti,
- zvyšovanie efektivity investovaných finančných prostriedkov, lebo sú vynakladané len na také služby, ktoré sú potrebné,
- rozširovanie potrebných sociálnych služieb a ich kvality,
- podporovanie dialógu a spolupráce medzi *obyvateľmi*, zvyšovanie pocitu príslušnosti ku komunite, získavanie nových ľudských a materiálnych zdrojov.

Účastníci projektu „Komunitného plánovania sociálnych služieb“:

Prijímateľ

je osoba, ktorá využíva sociálne služby, pretože sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii.

Poskytovateľ

je subjekt poskytujúci sociálne služby (na základe podmienok stanovených zákonom).

Objednávateľ

je zodpovedný za zaistenie sociálnych služieb v danej komunite. Objednávateľom sú najmä obce a vyššie územné celky, v kompetencii ktorých je sociálna oblasť. V našom prípade je to mesto Svit.

Sociálna služba

je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo iná činnosť, alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Komunita je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nielen k sebe navzájom, ale aj k miestu, kde žijú.

Čo získa poskytovateľ a užívateľ zapojením sa do komunitného plánovania?

- možnosť podieľať sa na formovaní celkového systému sociálnych služieb,
- príležitosť presadzovať vlastné záujmy a ciele,

- príležitosť k nadviazaniu novej spolupráce,
- informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb.

Ciele Komunitného plánu sociálnych služieb:

- poznať plány a predstavy poskytovateľov sociálnych služieb,
- poznať požiadavky a potreby príjemcov (klientov, obyvateľov mesta Svit),
- rozšíriť a skvalitniť poskytované sociálne služby a snaha pomôcť všetkým cieľovým skupinám,
- spracovať aktuálny dokument o sociálnych službách,
- koordinovať ponuky a potreby v oblasti sociálnych služieb,
- zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb v meste Svit.

II. ZÁKLADNÉ SOCIO – DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Mesto Svit má katastrálnu výmeru 472 ha, má výhodnú geografickú polohu a dopravnú dostupnosť v rámci SR. K 31. 12. 2007 mal Svit 7 474 obyvateľov. Hustota obyvateľstva predstavovala 1659 obyvateľov na km².

V ostatných rokoch sú prírastky a úbytky obyvateľstva kolísavé, s prognózou rastu. V roku 2020 by mal počet obyvateľov dosiahnuť 8100. Podobne s celoslovenským trendom, aj v meste Svit bude narastať počet starších ľudí.

31.12.2007	
Počet obyvateľov	7474
z toho muži	3566
z toho ženy	3908
Predproduktívny vek (0-14)	1016
Produktívny vek (15-54) ženy	2086
Produktívny vek (15-59) muži	2418
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M)	1954
Počet sobášov	34
Počet rozvodov	9
Počet živonarodených	66
z toho muži	32
z toho ženy	34
Počet zomretých spolu	83
z toho muži	39
z toho ženy	44
Celkový prírastok (úbytok) obyvateľov (vrátane prisťahovaných)	39
z toho muži	13
z toho ženy	26

Zdroj : Štatistický úrad SR

Počet obyvateľov:

	Rok				
	1991	2001	2006	2007	2020
Mesto Svit	7 485	7 445	7 513	7 474	8 100

Zdroj : Štatistický úrad SR

Obyvateľstvo podľa národnosti a náboženského vyznania:

Národnosť	mesto Svit
Slovenská	96,44%
Česká	0,79%
Rómska	1,11%
Poľská	0,19%
Maďarská	0,17%

Zdroj : Štatistický úrad SR

Náboženské vyznanie	mesto Svit
Rímskokatolícke	62,53%
Evanjelické	8,62%
Gréckokatolícke	4,00%
Bez vyznania	20,67%
Nezistené	3,13%

Zdroj : Štatistický úrad SR

III. ANALÝZA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Jednou z úloh komunitného plánovania sociálnych služieb je prieskum poskytovateľov sociálnych služieb vo Svite.

Na úvod samotnej analýzy je možné konštatovať:

- a) v rámci analýzy bola oslovená väčšina poskytovateľov služieb v meste Svit,
- b) zisťovanie údajov bolo vykonané osobnou návštevou poskytovateľov služieb spracovateľom Komunitného plánu sociálnych služieb.

A. 1. Súhrnné hodnotenie poskytovateľov a poskytovaných služieb

V nasledujúcom prehľade sú uvedení poskytovatelia zapojení do výskumu ako aj sociálne a súvisiace služby, ktoré poskytujú.

Prehľad poskytovateľov v meste Svit

P.č.	Poskytovateľ	Adresa
1.	Zariadenie opatrovateľskej služby	Kpt. Nálepku 42, Svit
2.	Zariadenie opatrovateľskej služby – denný stacionár	Štúrova 46, Svit
3.	Dom opatrovateľskej služby	Štúrova 46, Svit
4.	Klub dôchodcov	Štúrova 46, Svit
5.	Klub dôchodcov	Skálná 19, Svit
6.	Jednota dôchodcov	Okružná 13, Svit
7.	Základná organizácia Slovenského zväzu zdravotne postihnutých	Jilemnického 23, Svit
8.	Miestny spolok Slovenského červeného kríža	Kpt. Nálepku 99, Svit
9.	ZO - Únia žien Slovenska	Hájová 3, Svit
10.	ZO - Únia žien Slovenska	Štúrova 42, Svit
11.	Spišská katolícka charita	Alžbetina 5, Poprad

Väčšina sociálnych služieb v meste Svit je zameraná na seniorov a osoby so zdravotným postihnutím. Okrem sociálnych služieb poskytovatelia poskytujú aj ďalšie služby, ktoré môžeme označiť ako súvisiace alebo zdravotnícke služby. Kapacita služieb poskytovaná uvedenými poskytovateľmi je nedostatočná a občania, najmä seniori a osoby so zdravotným postihnutím musia vyhľadávať potrebné služby mimo mesta Svit.

A. 2. Geografická pôsobnosť

Vyššie uvedení poskytovatelia poskytujú svoje služby priamo v meste Svit. Celkovo vo využívaní analyzovaných sociálnych služieb vo Svite prevládajú klienti s trvalým pobytom vo Svite. Časť klientov pochádza z blízkeho okolia.

A. 3. Počet zamestnancov

Organizácie poskytujúce sociálne služby v meste Svit patria medzi menších zamestnávateľov, resp. nemajú žiadnych zamestnancov. Počet pracovníkov v priamej starostlivosti prevažuje, v celkovom počte tvorí takmer $\frac{3}{4}$ všetkých zamestnancov.

Poskytovatelia takmer nevyužívajú možnosť spolupráce s dobrovoľníkmi. Túto skutočnosť môžeme považovať za pomerne negatívnu, pretože dobrovoľníci predstavujú motivovanú pracovnú silu, ktorá kladie minimálne nároky z finančného hľadiska a zároveň vytvára vzťah občanov k sociálnym službám a ich klientom, stimuluje tzv. sociálnu súdržnosť.

B. Poskytované služby a cieľové skupiny

V meste Svit sú poskytované opatrovateľské služby a stacionáre, zamerané na seniorov a osoby so zdravotným postihnutím. Ďalšou poskytovanou službou je sociálne poradenstvo. Poskytovatelia vo Svite sociálne poradenstvo poskytujú viac menej automaticky (často je výkon niektorej služby spojený s poskytnutím detailnejších informácií nielen o poskytovanej službe, ale taktiež o nadväzujúcich službách a ďalších možnostiach pomoci klientovi). Sociálne poradenstvo tak väčšinou nie je hlavnou náplňou poskytovanej služby. Súvisí to s faktom, že vo Svite je väčšina služieb zameraná na seniorov a osoby so zdravotným postihnutím a práve so službami pre túto cieľovú skupinu sa často spája poskytovanie sociálneho poradenstva.

Podstatná je taktiež orientácia sociálnych služieb na klientov podľa ich veku. Analýza ukazuje, že najväčší počet služieb vo Svite je zameraný na staršie vekové kategórie. V meste je minimum služieb pre deti, mládež a rodiny s deťmi.

Analýza sa taktiež zamerala na poskytované služby z hľadiska potreby klientov tak, ako ich vnímajú poskytovatelia. Ako najdôležitejšiu potrebu svojich klientov vnímajú poskytovatelia sociálne poradenstvo a informovanosť. Medzi ďalšie najpodstatnejšie potreby svojich klientov poskytovatelia uvádzali náplň voľného času, medziludské vzťahy, osobný kontakt, psychologické poradenstvo a emočnú podporu. Zreteľné sú teda zdôrazňované psychické potreby klientov, fyzické a materiálne potreby sú v úzadí. Podľa názoru poskytovateľov by tak sociálne služby mali nad rámec materiálnych aspektov napĺňať ľudské a nemateriálne potreby klientov.

C. 1. Kvalita poskytovaných služieb a jej sledovanie

Napriek tomu, že sociálne služby zamerané na starostlivosť o človeka majú mnoho dimenzií, je aj tu potrebné mať stanovené kritériá, ktorými je možné sledovať ich kvalitu. I sociálna služba môže byť dobrá alebo zlá, či už hľadiska odborných kritérií alebo pohľadu klienta. Napriek existencii rôznych štandardov a nástrojov merania a manažovania kvality sociálnych služieb, poskytovatelia sociálnych služieb vo Svite ich nevyužívajú. Poskytovatelia sociálnych služieb nevyužívajú interné alebo externé formy zisťovania kvality služieb a len v minimálnej miere systematicky overujú spätnú väzbu od užívateľov služieb.

Neuplatňovanými ostávajú audity služieb a supervízie pracovníkov.

C. 2. Prevádzkové aspekty poskytovaných služieb

Pre klientov je významnou charakteristikou poskytovaných služieb to, či za ňu musia zaplatiť. Pre organizácie je zasa dôležité, či sú klienti i zdrojom určitých príjmov alebo svoje služby poskytujú zadarmo a financie získavajú z iných zdrojov. V prípade poskytovateľov služieb vo Svite, väčšina služieb je poskytovaná klientovi za úhradu, ktorá ale nepokrýva všetky náklady spojené s poskytovaním služby. Zriaďovateľ dotuje poskytovanie služieb zo svojich vlastných zdrojov alebo využíva možnosti grantov.

C. 3. Spôsoby prezentácie sociálnych služieb

Sociálne služby sa nachádzajú v prostredí vzájomnej konkurencie a musia preto dať o sebe vedieť, aby sa o nich dozvedeli možní užívatelia, ale taktiež možní darcovia či podporovatelia. Keďže mesto Svit predstavuje malé konkurenčné prostredie pre poskytovateľov služieb (veľká väčšina služieb je poskytované organizáciami zriadenými Mestským úradom), poskytovatelia služieb takmer vôbec nevyužívajú možnosti prezentácie svojich služieb (webové stránky, letáky, propagačné materiály...).

D. Finančná analýza

Väčšina analyzovaných služieb v meste Svit je poskytovaná organizáciami zriadenými mestom, kde hlavným zdrojom finančných prostriedkov je ich zriaďovateľ, časť príjmov tvoria platby klientov, prípadne dotácie od štátu, resp. VÚC.

D.1. Pobytové služby

Pobytové služby pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím sú poskytované Zariadením opatrovateľskej služby a Domom opatrovateľskej služby. V týchto zariadeniach sú poskytované služby osobám, ktoré majú zníženú sebestačnosť najmä z dôvodu veku a ich situácia si vyžaduje pravidelnú pomoc inej fyzickej osoby. Zariadenia v rámci možnosti skvalitňujú svoje priestory a služby, ale ich kapacita nepostačuje potrebe mesta Svit a záujem obyvateľov mesta a obyvateľov blízkych obcí je vyšší a dopyt po rezidenčných službách stúpa.

D.2. Ambulantné a terénne služby

Medzi ambulantné a terénne služby zamerané na seniorov vo Svite patria služby Denného stacionáru, Klubov dôchodcov a Jednoty dôchodcov.

Seniorom sú vo Svite k dispozícii ambulantné a terénne služby, ktoré im majú pomôcť zvládnuť bežné každodenné úkony tak, ako by ich zvládali sami, keby im v tom nebránil vek alebo zdravotné problémy. Dôvody na využitie služieb definovali poskytovatelia podobne – sú nimi zhoršený zdravotný stav (kedy klient je v zásade sebestačný a potrebuje len pomoc s určitými úkonmi či aktivitami), nemožnosť poskytnutia pomoci zo strany rodiny či blízkych osôb. Služba je čiastočne hrazená klientmi.

Kluby dôchodcov zriadené mestom Svit sa zameriavajú na spoločenské aspekty života seniorov vo Svite. Poskytujú poradenstvo, organizujú spoločenské akcie, rôzne druhy prednášok a zájazdy. Klienti pochádzajú zo Svitu a ich vek je 60 a viac rokov.

Ďalšou organizáciou, ktorá sa zameriava na seniorov je Jednota dôchodcov. Toto združenie poskytuje základné poradenstvo a zaisťuje spoločenské aktivity pre svojich členov.

E. Zhrnutie

Analýza poskytovateľov sociálnych služieb ukázala niekoľko dôležitých skutočností, ktoré budú zohľadnené v ďalšom procese plánovania rozvoja sociálnych služieb vo Svite. Niektoré z týchto okolností boli pomerne jasné už v úvode prieskumu a tejto analýzy poskytovateľov, niektoré naopak vyšli najavo až pri spracovaní celkového pohľadu na príslušné sociálne služby. Nasledujúci prehľad sumarizuje hlavné závery analýzy, ktoré charakterizujú stav sociálnych služieb v meste Svit.

Pre ďalší rozvoj sociálnych služieb je vhodné zohľadniť najmä tieto výstupy:

- 1) Analýza finančných zdrojov jednotlivých služieb ukázala, že vo Svite jednotliví poskytovatelia využívajú len v minimálnej miere možnosť získavať prostriedky pre svoju činnosť zo zdrojov Európskej únie. Keďže granty EÚ ponúkajú možnosť financovania širokej škály projektov v sociálnej oblasti a sociálnych služieb, je škoda, že ich poskytovatelia nevyužívajú vo väčšej miere. Jednou z oblastí ďalšieho možného vzdelávania pracovníkov v sociálnych službách by mohlo byť i získavanie skúseností pri príprave grantových žiadostí.
- 2) Analyzované sociálne služby sa zameriavajú na klientov z mesta Svit. Blízkosť mesta Poprad ponúka možnosť prepojiť ponuku sociálnych služieb. Poskytovatelia sociálnych služieb z Popradu by mohli ponúknuť nielen svoje voľné kapacity, ale aj skúsenosti obyvateľom Svitu a naopak, poskytovatelia sociálnych služieb zo Svitu by mohli rozšírenie svojich kapacít plánovať aj s ohľadom na možných klientov z Popradu.

- 3) Sociálne služby vo Svite nevyužívajú personálne zdroje v podobe dobrovoľníkov a úroveň dobrovoľníctva je veľmi nízka. Poskytovatelia tak prichádzajú o možnosť využiť finančne málo nákladnú pracovnú silu, ľudskú motiváciu a zápal dobrovoľníkov ako aj možnosť vytvárať verejnú citlivosť voči osobám, ktoré z viacerých dôvodov potrebujú pomoc či podporu. Dobre vypracovaný systém spolupráce s dobrovoľníkmi umožňuje postupne znižovať náklady na službu a zároveň môže byť vhodným monitoringom osôb, ktoré by v budúcnosti mohli byť dobrými a prínosnými zamestnancami.
- 4) V štruktúre sociálnych služieb v meste Svit chýbajú služby pre cieľové skupiny ako sú deti, mládež, rodiny s deťmi, osoby ohrozené sociálnym vylúčením a pod., čo súvisí najmä s veľkosťou mesta a danými kapacitami.
- 5) Okrem už vyššie spomenutého nevyužitia potenciálu dobrovoľnej práce, je pre mesto Svit výzvou aj motivácia, prípadne podpora mimovládnych neziskových organizácií v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Rozšírenie ponuky a kvality sociálnych služieb v meste Svit môže byť v budúcnosti realizované vo vzájomnom pôsobení poskytovateľov zriadených mestom a tzv. neštátnych poskytovateľov.

Pre ďalšie plánovanie sociálnych služieb v meste Svit je pozitívne, že väčšina poskytovateľov sociálnych služieb plánuje svoje rozširovanie a skvalitňovanie služieb. Pozitívnym prvkom je taktiež ochota a záujem poskytovateľov zapojiť sa do procesu komunitného plánovania sociálnych služieb vo Svite.

IV. SWOT ANALÝZA

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
• služby pre seniorov • denný stacionár • spolupráca poskytovateľov s Mestským úradom • záujem mesta riešiť problémy v sociálnej oblasti • príprava komunitného plánu v spolupráci s poskytovateľmi • záujem klientov o služby	• nedostatočná ponuka služieb pre iné cieľové skupiny ako sú seniori • odchod vzdelaných mladých ľudí do iných miest • nedostatok kultúry, najmä pre mládež • chýbajúce služby pre matky s malými deťmi (materské centrum) • finančná nedostupnosť športových aktivít a krúžkov pre niektoré vrstvy obyvateľstva • bezbariérovosť úradov a verejných priestranstiev • nedostatok financií pre sociálne služby • slabá skúsenosť so získavaním financií cez granty • nedostatočná kapacita zariadení a služieb pre seniorov
O – Príležitosti	T - Ohrozenia
• využitie potenciálu dobrovoľníkov • komunitný plán sociálnych služieb • ďalšie vzdelávanie pracovníkov • nový Zákon o sociálnych službách • priestor pre nové služby	• nový Zákon o sociálnych službách • nedostatok financií v rozpočtoch spôsobený „ekonomickou krízou“ • nezáujem občanov a ich nízka citlivosť smerom k ľuďom v núdzi • veľkosť mesta

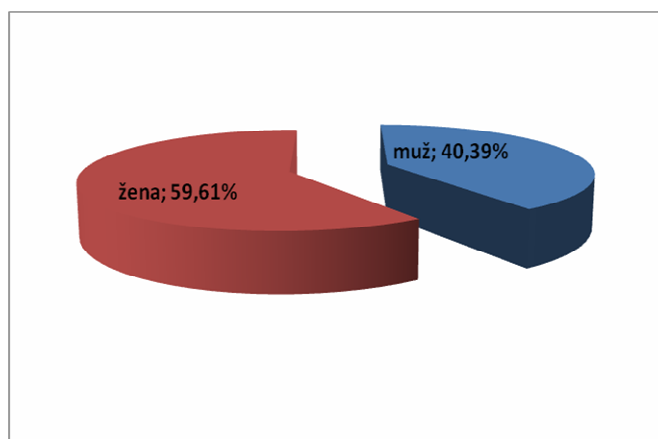
V. DOTAZNÍK PRE OBYVATEĽOV MESTA SVIT (vyhodnotenie)

Súčasťou analytickej časti komunitného plánu sociálnych služieb sú aj výsledky z dotazníkového šetrenia v rámci mesta Svit.

Zber údajov bol prevedený dvoma spôsobmi - dotazník bol distribuovaný do domácností mesta ako príloha mestských novín a občania mohli vyplnené dotazníky vložiť do 4 urien rozmiestnených v meste (2 na Mestskom úrade, po jednej v Domove opatrovateľskej služby a v Kultúrnom stredisku vo Svite - Podskalke). Do urien vhodili občania spolu 117 dotazníkov.

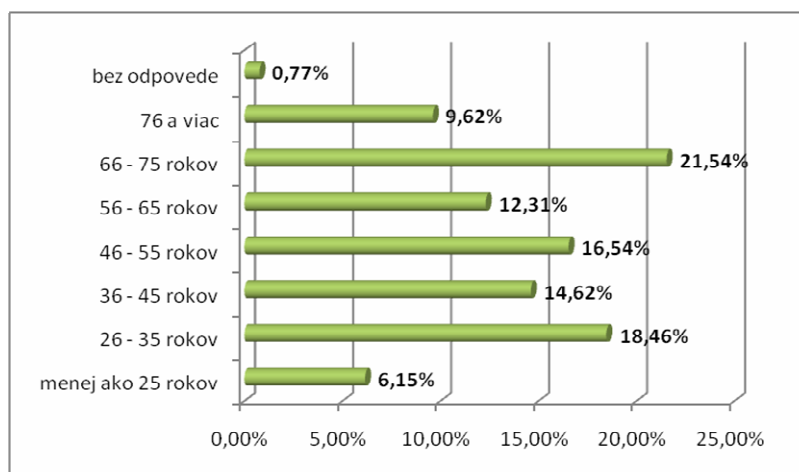
Druhý spôsob zberu bol osobné dotazovanie občanov v meste Svit. Týmto spôsobom bolo vyplnených 136 dotazníkov.

Podľa očakávania väčšina respondentov boli ženy. Ženy vyplnili 59,61% vrátených dotazníkov, muži 40,39%.

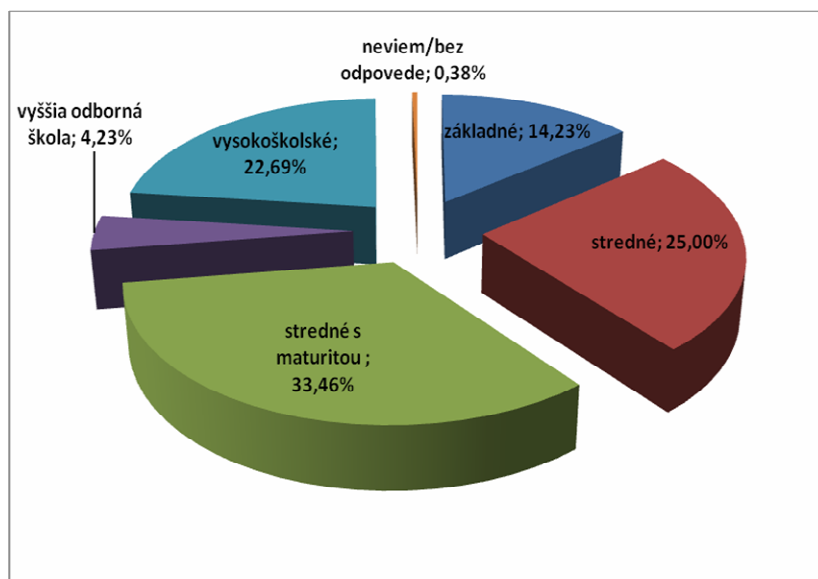
(graf č.1, Ste muž alebo žena?)

O veci verejné formou odpovedania na otázky v dotazníku približne rovnako odpovedali mladí aj starší občania. Najviac vyplnených dotazníkov bolo vo vekových skupinách 66 – 75 rokov (21,54%) a 26 – 35 rokov (18,46%), aktívnymi boli taktiež respondenti vo veku 46 – 55 rokov (16,54%).

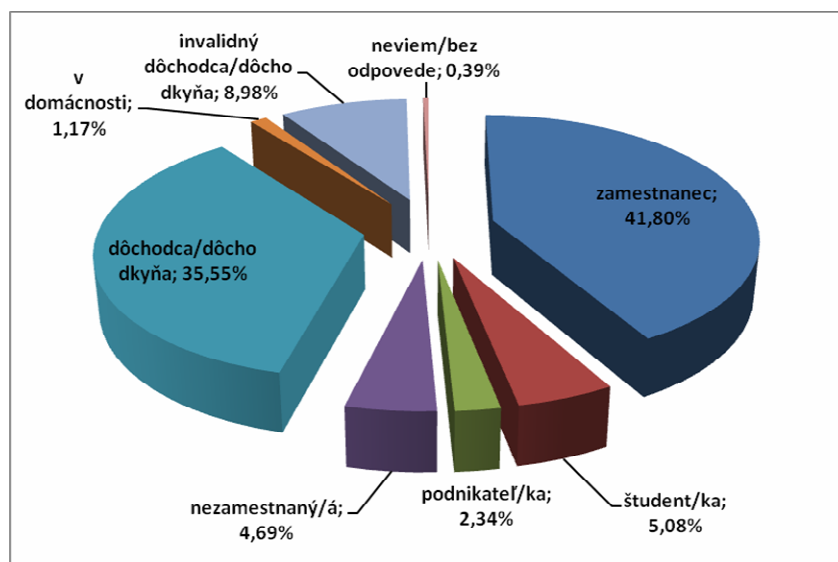
(graf č.2, Koľko máte rokov?)

Z hľadiska dosiahnutého vzdelania najviac respondentov uvádzalo dosiahnuté stredoškolské vzdelanie s maturitou (33,46%), stredoškolské vzdelanie (25,00%) a vysokoškolské vzdelanie (22,69%).

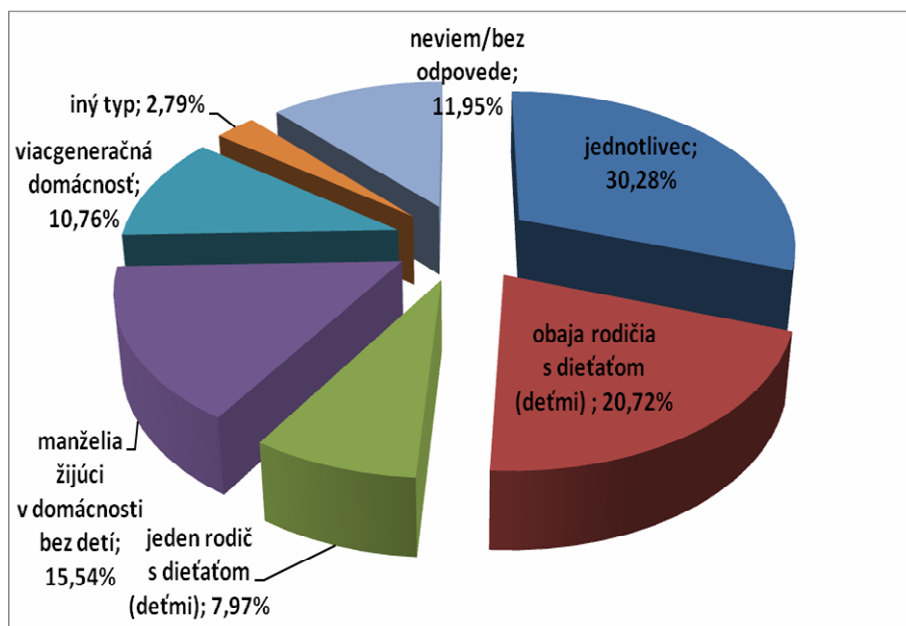
(graf č.3, Aké je Vaše najvyššie dokončené vzdelanie?)

Najčastejšie dotazník vyplnili a vrátili zamestnanci (41,8%) a dôchodcovia (35,55%). Približne rovnaký počet vyplnených dotazníkov sa vrátil od študentov (5,08%) a podnikateľov (4,69%), o niečo viac dotazníkov vyplnili invalidní dôchodcovia (8,98%).

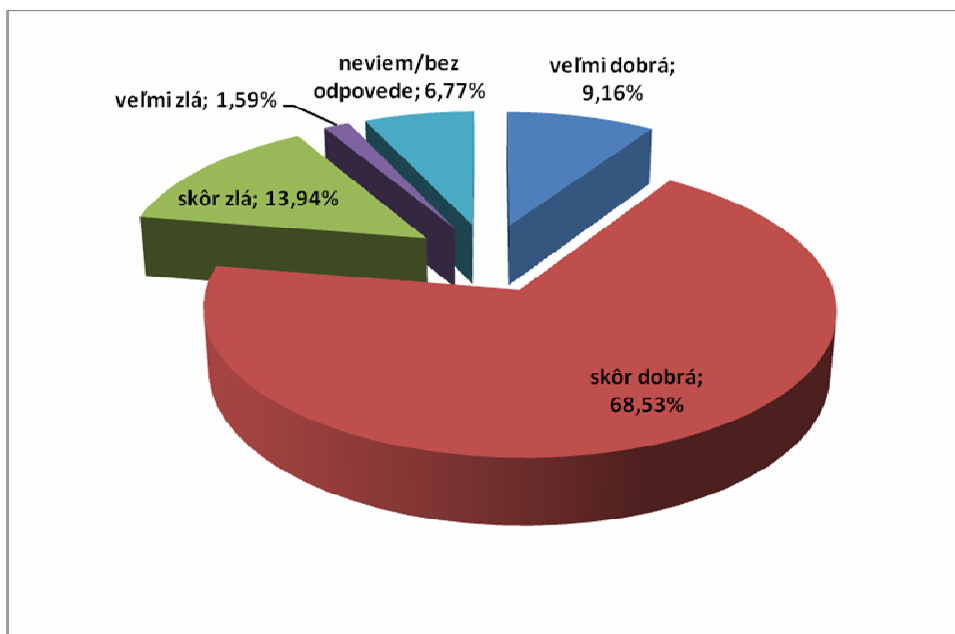
(graf č.4, Aké je Vaše zamestnanie?)

Z hľadiska zloženia domácnosti, najčastejšie odpovedali jednotlivci (30,28%) s takmer 10% predstihom pred skupinou rodičov s deťmi (20,72%) a manželmi bez detí (15,54%). Bez odpovede na otázku ostalo 11,95% dotazníkov.

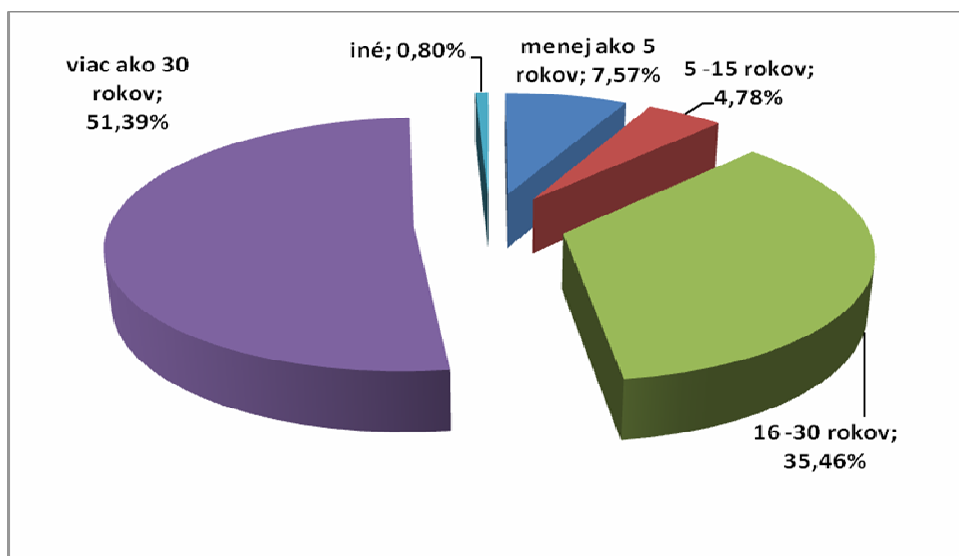
(graf č.5, Aké je zloženie Vašej domácnosti?)

Životnú úroveň svojej domácnosti hodnotilo 68,53 % respondentov ako „skôr dobrú“, 13,94% ako „skôr zlú“, 9,16% ako „veľmi dobrú“ a len 1,59% respondentov uviedlo, že ich životná úroveň je „veľmi zlá“. Bez odpovede ostalo 9,16% dotazníkov.

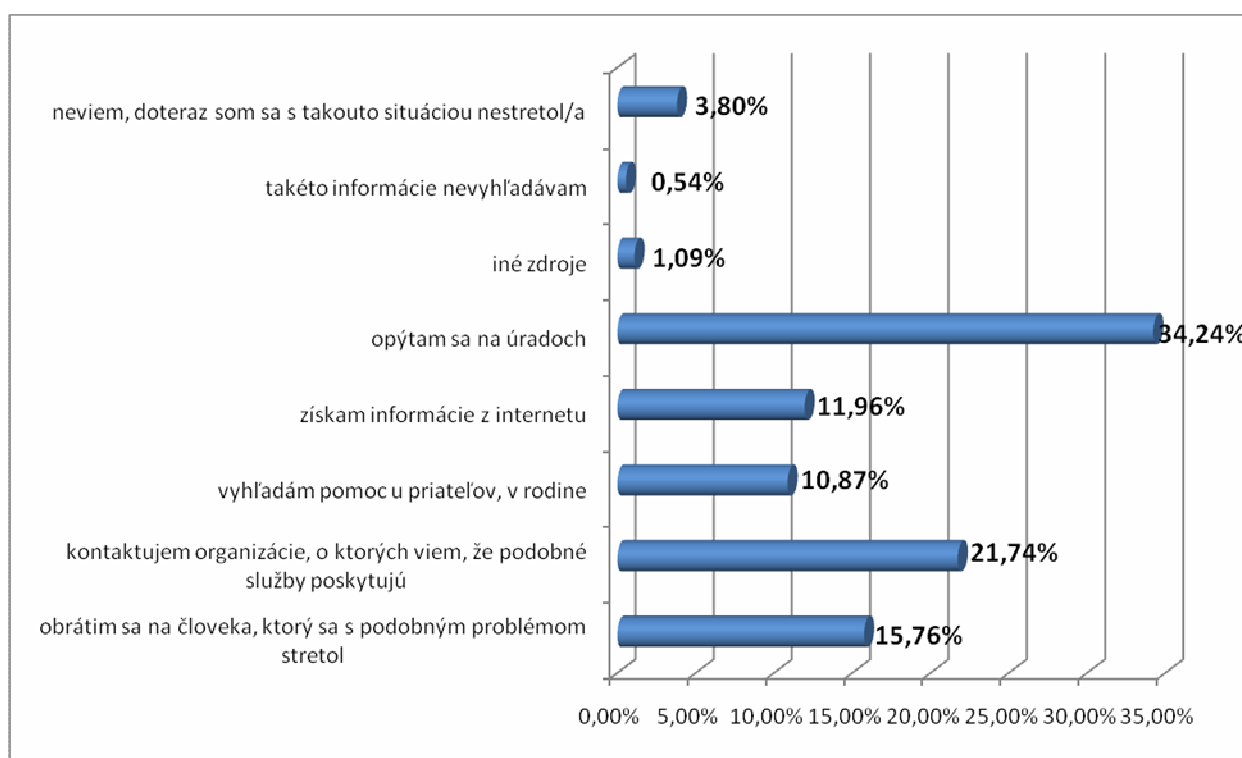
(graf č.6, Ako by ste hodnotili životnú úroveň Vašej domácnosti?)

Občania, ktorí žili vo Svite dlhšie, odpovedali častejšie na otázky v dotazníku. Viac ako polovica respondentov (51,39%) žije vo Svite viac ako 30 rokov. 7,57% odpovedajúcich respondentov žije vo Svite menej ako 5 rokov, ale zapojením sa do dotazníkového šetrenia preukázali záujem o mesto, jeho problémy a budúcnosť.

(graf č.7, Ako dlho žijete vo Svite?)

Respondenti, v prípade, že by potrebovali informácie o sociálnych službách, vedia kam by sa mali obrátiť s prosbou o informácie. Najčastejšie by sa respondenti „opýtali na úradoch“ (34,24%), „kontaktovali organizácie, o ktorých vedia, že podobné služby poskytujú“ (21,74% respondentov) alebo sa „obrátili na človeka, ktorý sa s podobným problémom už stretol“ (15,76%). Na internete by hľadalo informácie o sociálnych službách 11,96% respondentov. Z vyššie uvedeného vyplýva, že úrady (Mestský úrad, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, prípadne ďalšie úrady v meste Svit) by mali posilniť svoju úlohu pri informovanosti o sociálnych službách, ktoré sú v meste poskytované. Jednou z možností je poskytovanie maxima informácii na internete, keďže tento zdroj využíva viac ako desatina respondentov. Ďalšou možnosťou sú pravidelné informácie v miestnych novinách, letáčky pri vstupe do budovy, prípadne jedno centrálné informačné miesto (*možnosti uvádzané respondentmi*).

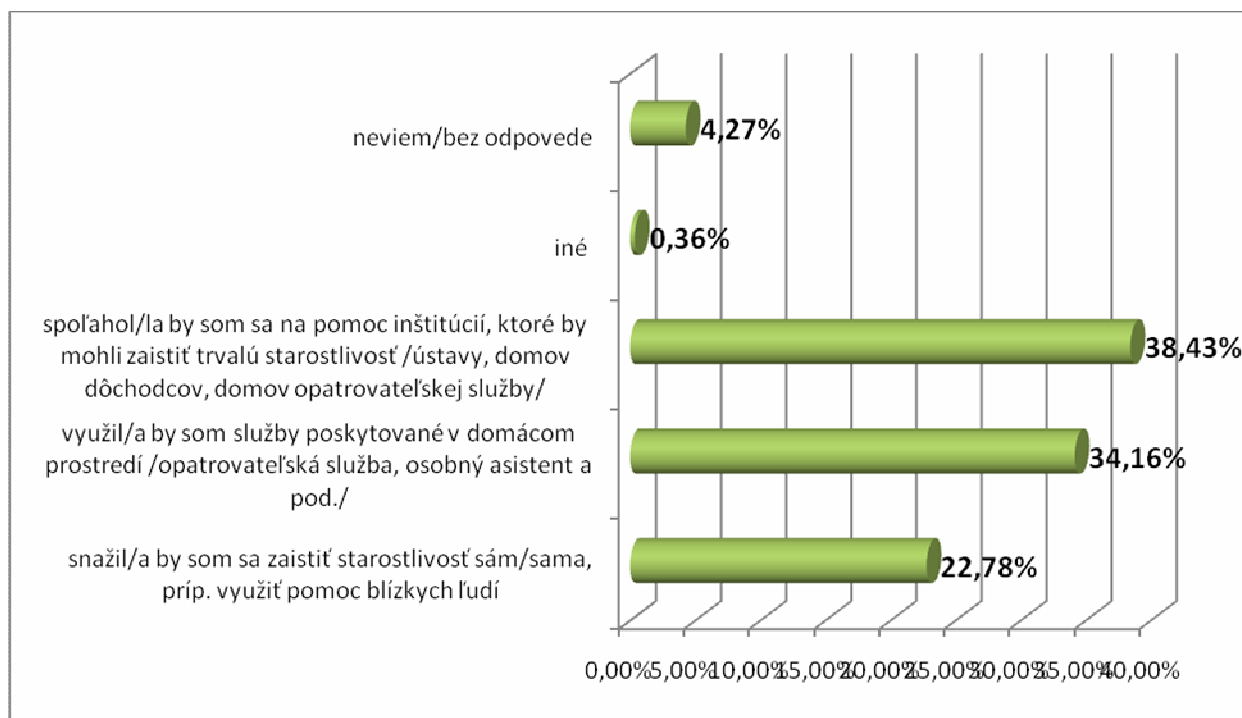

(graf č.8, Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb v meste?)

Väčšina respondentov by v prípade potreby trvalej asistencie zdravotne postihnutého člena rodiny využila „pomoc inštitúcií“ (38,43%) alebo by využili „služby poskytované v domácom prostredí“ (34,16%). 22,78% respondentov uviedlo, že by sa „snažili zaistiť potrebnú pomoc sami, resp. s pomocou blízkych“.

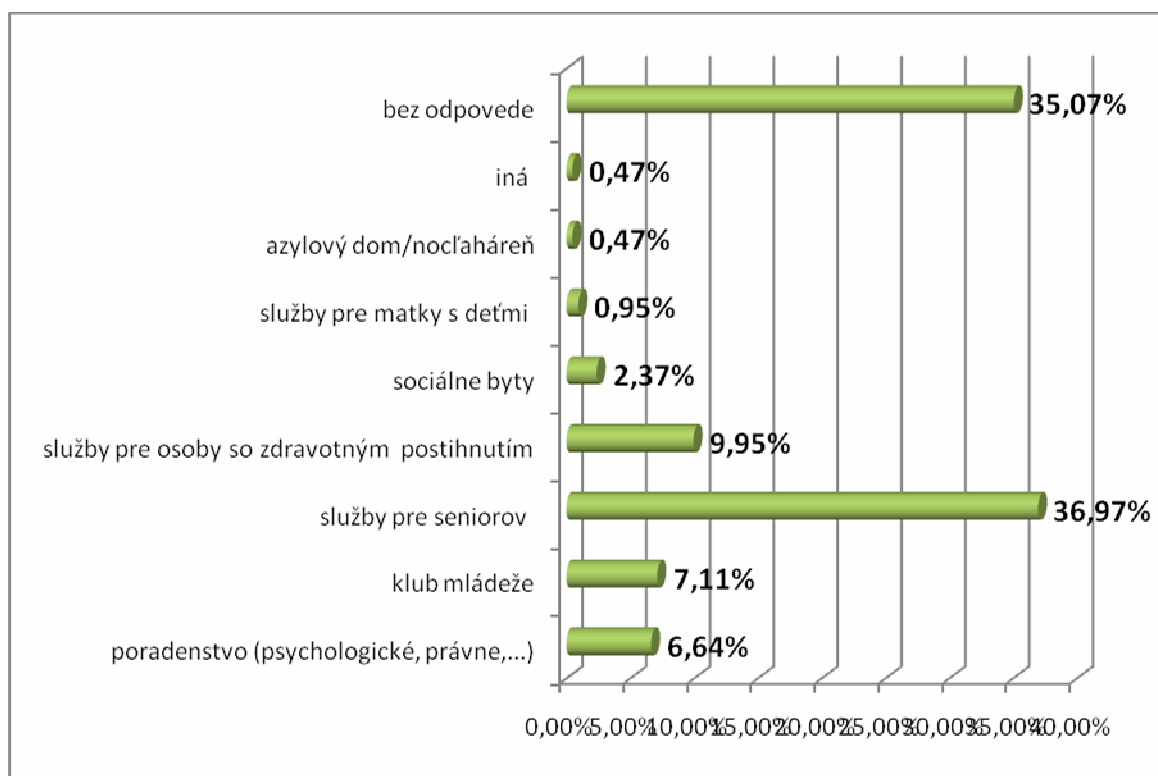
I keď sú prvé dve možnosti relatívne vyrovnané, je zrejmé, že najmä respondenti vo vyššom veku (66-75 rokov) hodnotia svoju vlastnú situáciu, keď si uvedomujú, že potrebujú, resp. v blízkej budúcnosti budú potrebovať služby pobytových zariadení, lebo ani služby v domácom prostredí im nebudú postačovať.

Potrebu rozvíjať a podporovať služby v domácom prostredí naznačuje záujem viac ako 1/3 respondentov, čo je aj momentálny trend v poskytovaní sociálnych služieb.

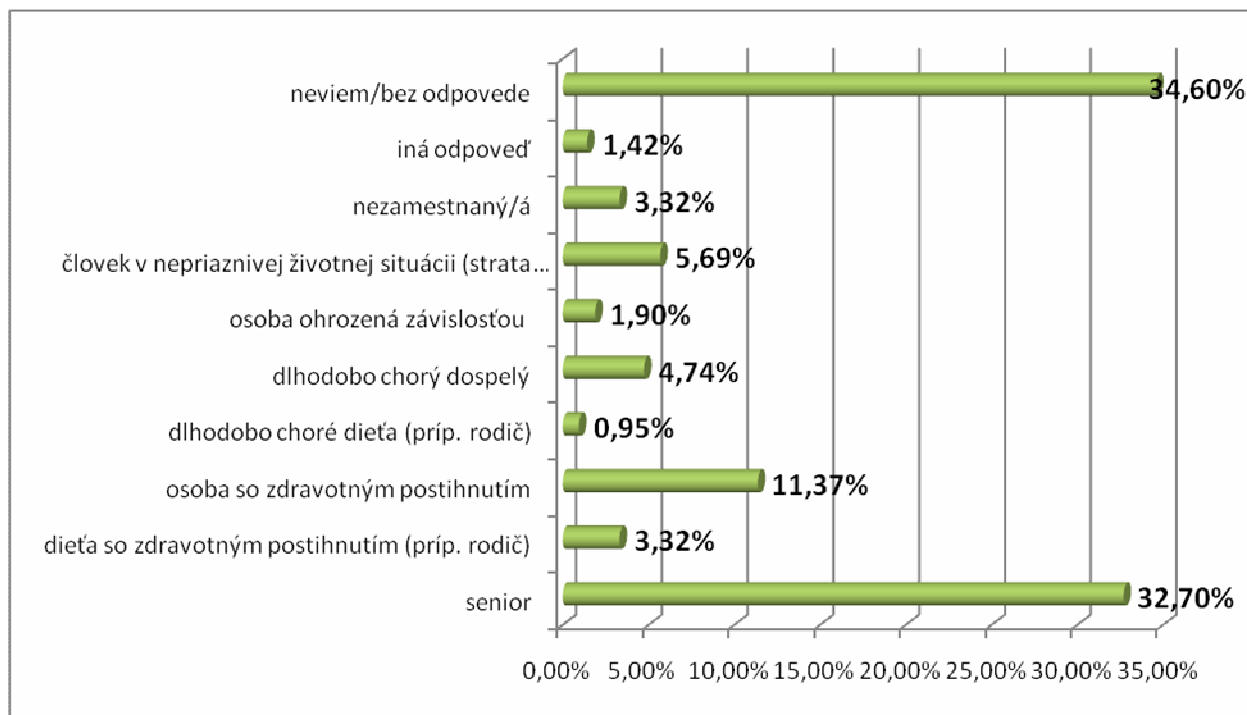
(graf č.9, Ako by ste postupovali v prípade trvalého zdravotného postihnutia (dlhodobej choroby, staroby so stratou sebestačnosti a pod.) člena Vašej rodiny?)

Viac ako 1/3 nevyužíva žiadnu službu, resp. neodpovedalo na otázku. Najčastejšie využívanou službou v meste sú služby pre seniorov (36,97%). Menej využívanými službami sú služby pre osoby so zdravotným postihnutím (9,95%) a služby pre mládež (7,11%). Málo využívanou službou v meste Svit sú aj rôzne preventívne poradenské služby (psychologické, právne a iné), ktoré v mnohých prípadoch môžu prispieť k prevencii vážnejších sociálnych problémov jednotlivcov alebo rodín.

(graf č.10, Prosíme, označte všetky služby, ktoré v súčasnej dobe užívate Vy osobne alebo Vám blízka osoba)

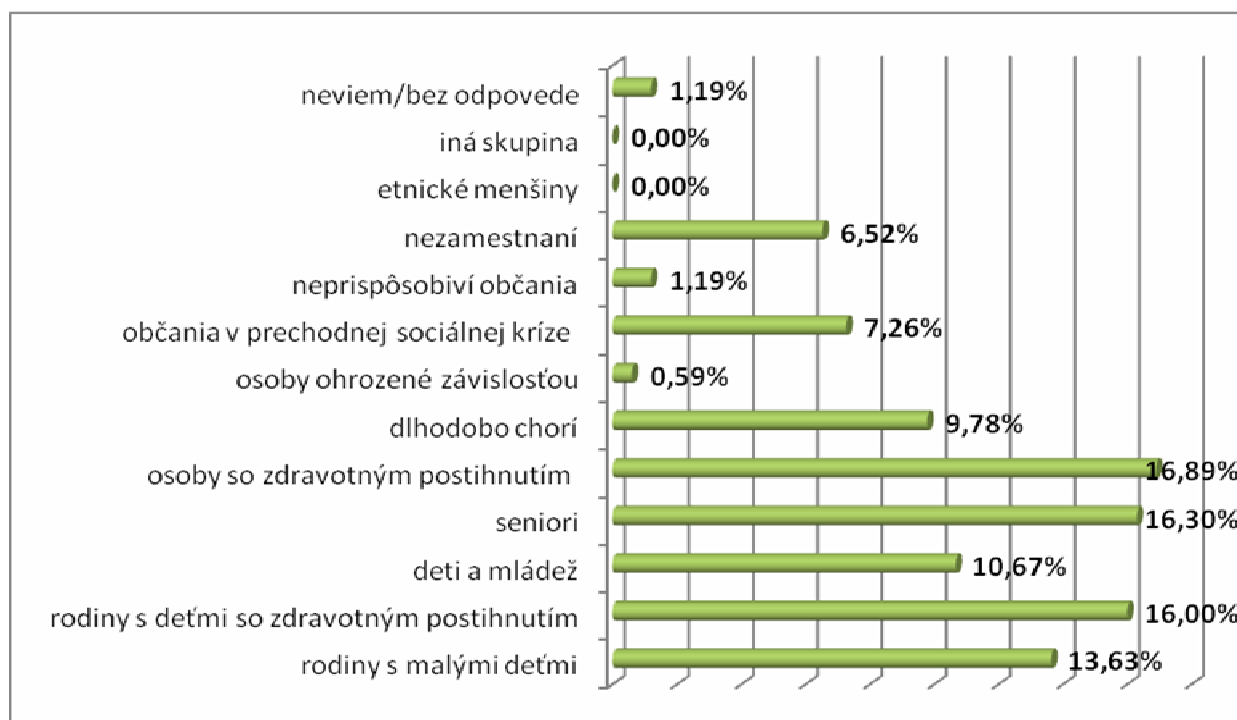
Sociálne služby sú najčastejšie využívané seniormi (32,7% respondentov) a osobami so zdravotným postihnutím (11,37%). Bez odpovede ostalo 34,6% dotazníkov. Vysoký „náskok“ služieb pre seniorov (spolu so službami pre osoby so zdravotným postihnutím) súvisí s ponukou sociálnych služieb v meste Svit. Malé mesto, akým je aj Svit, nemá kapacitu poskytovať širokú škálu sociálnych a súvisiacich služieb, ako mestá, ktoré sú rádovo niekoľkonásobne väčšie.

(graf č.11, Kto využíva danú službu?)

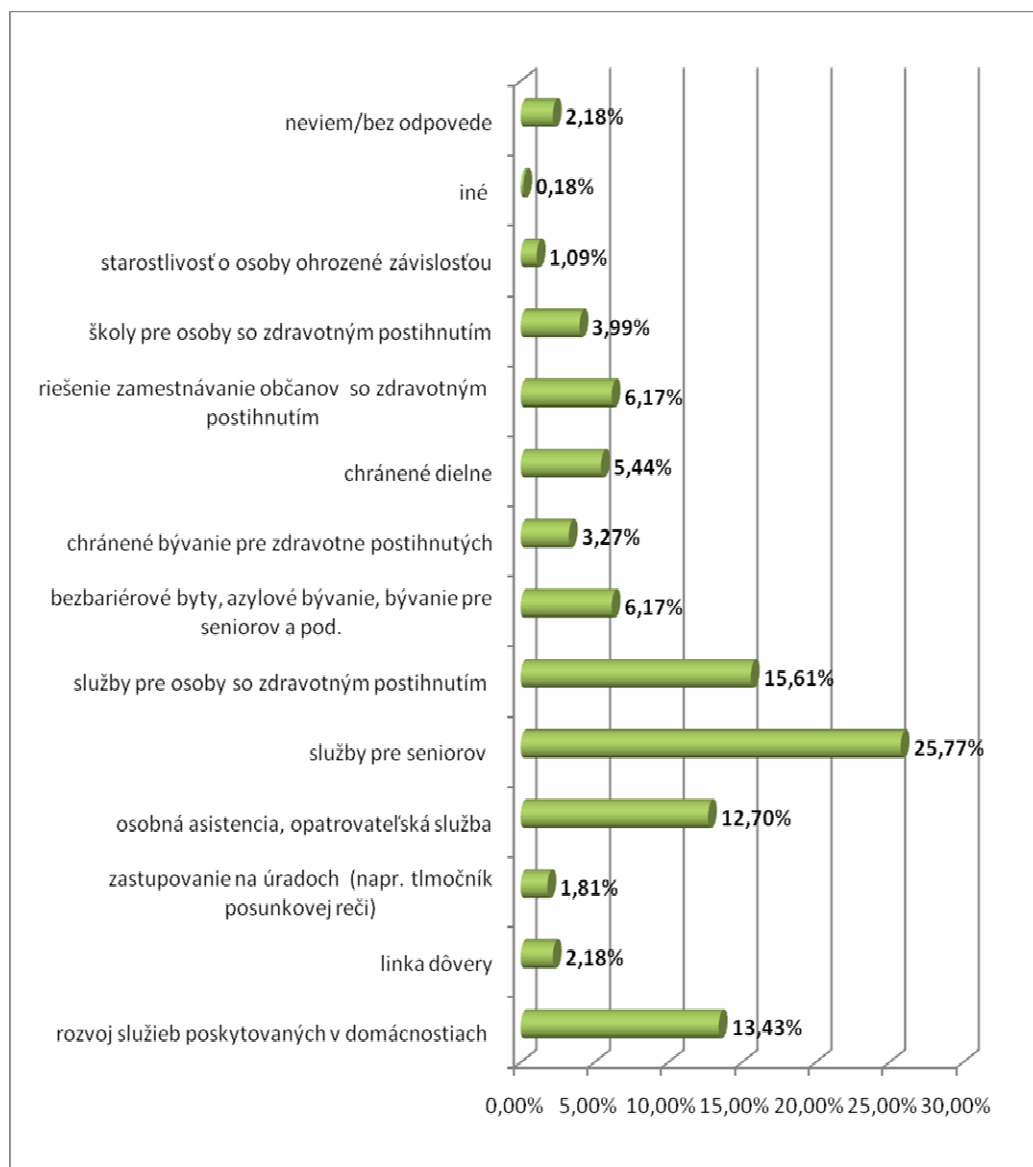
Podľa názoru respondentov, najviac pozornosti si zaslúžia osoby so zdravotným postihnutím (16,89%), seniori (16,30%) a rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím (16,00%). Naopak, len minimálny záujem respondentov vzbudzujú etnické skupiny v meste (0,00%), osoby ohrozené závislosťou (0,59%) a neprispôsobiví občania (1,19%).

Náročnou úlohou samosprávy ostáva skĺbiť názor občanov na pomoc konkrétnym sociálnym skupinám a potrebou zameriavať pozornosť, služby a zdroje aj na menej „populárne“ skupiny, lebo neriešenie ich problémov by v budúcnosti mohlo spôsobovať mestu vážnejšie problémy.

(graf č.12, Ktoré z nasledujúcich skupín obyvateľov mesta si podľa Vás zaslúžia viac pozornosti?)

S vyššie uvedeným súvisí aj názor respondentov, že mesto Svit by sa v budúcnosti malo zamerať na poskytovanie služieb pre seniorov (25,77%), služby poskytované v domácnosti (13,43%) a služby ako sú osobná asistencia a opatrovateľská služba (12,7%).

(graf č.13, Na ktoré oblasti pomoci by sa malo mesto v budúcnosti viac zamerať?)

VI. VÍZIA, PRIORITY, OPATRENIA A AKTIVITY

VIZIA: „Chceme zlepšiť kvalitu života užívateľov sociálnych služieb v našom meste“

PRIORITA	OPATRENIA	AKTIVITA
1. Rozšírenie a skvalitnenie služieb pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím	1.1 Podpora ambulantných a terénnych služieb	1.1.1 V súlade so Zákom o sociálnych službách poskytovatelia rozšíria kvalitatívne a kvantitatívne svoje služby
		1.1.2 Rozšírenie služieb osobnej asistencie
		1.1.3 Motivovanie vedúcich pracovníkov zariadení pre získavanie iných finančných zdrojov (granty)
	1.2 Pobytové služby	1.2.1 Zvýšenie kapacít v pobytových zariadeniach, resp. výstavba nového zariadenia
		1.2.2 Motivovanie vedúcich pracovníkov zariadení pre získavanie iných finančných zdrojov (granty)
2. Služby pre matky s deťmi, deti a mládež	2.1 Vytvorenie podmienok pre vznik nových služieb	2.1.1 Nadviazanie spolupráce so subjektmi poskytujúcimi podobné služby v blízkom okolí s cieľom postupného zriadenia materského centra v meste Svit
		2.1.2 Podpora voľno-časových aktivít pre deti a mládež
	2.2 Využitie dobrovoľníkov	2.2.1 V spolupráci so študentmi sociálnej práce vytvorenie siete dobrovoľníkov
3. Služby zamerané na osoby ohrozené sociálnym vylúčením	3.1 Služby pre deti	3.1.1 Podpora voľno-časových aktivít pre deti a mládež ohrozených sociálnym vylúčením
	3.2 Služby pre mládež bez zamestnania	3.2.1 Monitoring ohrozenej skupiny
	3.3 Osoby ohrozené závislosťami	3.3.1 Podpora fungovania poradenského centra
	3.4 Bezdomovci	3.4.1 Podpora vzniku nocľahárne
4. Informovanosť	4.1 Zlepšiť informovanosť občanov o sociálnych službách	4.1.1 Pravidelné informácie v miestnych médiách

		4.1.2 Propagácia sociálnych služieb prostredníctvom Internetu
5. Ďalšie vzdelávanie pracovníkov	5.1 Podpora celoživotného vzdelávania a prehlbovania kvalifikácie	5.1.1 Účasť pracovníkov na workshopoch, seminároch, kurzoch
		5.1.2 Zvyšovanie kvalifikácie a zručnosti vedúcich pracovníkov pri získavaní finančných prostriedkov z iných zdrojov (granty)

1. Rozšírenie a skvalitnenie služieb pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím

Súčasný rozsah poskytovaných služieb seniorom je vďaka snahe mesta dostatočný. Väčšina ambulantných a terénnych služieb je poskytovaných v bežnom pracovnom týždni – od 7.00 do 15.00 hodín. Cez víkendy, počas sviatkov a v neskorých popoludňajších hodinách sú tieto služby poskytované len obmedzene.

Napriek tomu mnohí seniori nemôžu zostať vo svojom domácom prostredí a snažia sa riešiť svoju situáciu odchodom do zariadení pre seniorov. Cieľom rozšírenia ambulantných a terénnych služieb je umožniť seniorom, aby mohli čo najdlhšie zostať vo svojom prirodzenom prostredí a podporovať ich samostatnosť a sebestačnosť.

Popri postupnom a cielenom rozširovaní ambulantných a terénnych služieb je potrebné zvýšiť aj kapacitu pobytových zariadení pre seniorov v meste Svit. Vo Svite je nedostatočný počet lôžok zaisťujúcich komplexnú celodennú starostlivosť seniorov. Starostlivosť o seniorov odkázaných na starostlivosť iných je veľmi náročná. Rodina veľakrát nie je schopná túto starostlivosť zaistiť ani s pomocou opatrovateľskej služby.

2. Služby pre matky s deťmi, deti a mládež

Ide o podporu fungovania nových sociálnych a súvisiacich služieb v meste pre deti, mládež, rodiny s deťmi vo všeobecnosti, ale aj nachádzajúcich sa v nepriaznivej sociálnej situácii. Cieľom je zabezpečiť zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a rodín s deťmi, podpora seberealizácie, kreativity a individuálnych zručností napríklad formou úprav priestorov v meste, ktoré sú alebo by mohli byť cieľovou skupinou využívané (klubovne, centrá, miesta pre skateboarding a ďalšie športy či aktivity).

Ďalším cieľom je zvýšenie sebestačnosti detí a ich orientácie vo vlastnom živote, zníženie negatívnych sociálnych javov u detí a mladých ľudí, zvyšovanie

informovanosti o negatívnych sociálnych javoch, ktoré ich môžu ohroziť a prevencia kriminality.

Čo najviac aktivít by malo byť dostupných bezplatne, aby nedochádzalo k sociálnemu vylúčeniu sociálne slabších detí a rodín, ktoré sú najviac ohrozenou skupinou.

Realizácia zážitkových preventívnych programov, besied, prednášok, poradenstva v oblasti zvyšovania bezpečnosti detí a prevencie negatívnych javov (užívanie drog, drobná kriminalita a pod.)

Podpora poradenských služieb terapeutov a poradcov pre ohrozené rodiny s deťmi, pomoc rodinám a mladým ľuďom v orientácii v zložitých životných situáciách, pomoc pri presadzovaní ich práv a záujmov, podpora pri riešení ich problémov.

Kvalifikovaná a rýchla pomoc rodinám v obťažných životných situáciách, prevencia sociálneho vylúčenia, rozvodov vedú k nižšiemu využívaniu drahších typov sociálnych služieb (napr. pobytového typu).

Rozšírenie poradenských služieb (napr. Linka dôvera, internetové poradenstvo) napomáhajú ľahšiemu riešeniu obťažných životných situácií v rodinách.

3. Služby zamerané na osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Jedná sa o služby pre cieľovú skupinu osôb v núdzi a spoločensky neprispôsobivých osôb, ktoré sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a ktorí často žijú na „okraji spoločnosti“. Najčastejšie sa jedná o bezdomovcov a osoby závislé na alkohole, drogách či gamblerstve. Hlavným cieľom služieb pre túto skupinu občanov je pomoc v prekonaní nepriaznivých okolností a zabránení vylúčenia týchto osôb zo spoločnosti. Ide o zaistenie odborných poradenských služieb vrátane podpory telefonického a internetového poradenstva.

Pomocou takýchto služieb má osoba z cieľovej skupiny možnosť získať informácie potrebné k riešeniu svojej krízovej situácie. Poradenské služby pomôžu klientovi riešiť situáciu, stabilizovať ho a podporiť pri riešení vlastných problémov. Problémy jednotlivcov sa prenášajú do ich rodín a je preto veľmi dôležité zachytiť negatívne javy v rodinách s cieľom včasnej ochrany detí pred negatívnymi vplyvmi, ustálenia rodinných pomerov, zníženia výchovných problémov. Dôležitá je podpora osvetu v rodinách i v širšej verejnosti zameraná na výchovu a ochranu detí najmä pred domácim násilím, ich orientáciu v zložitej osobnej či rodinnej problematike.

Podpora nízkoprahového denného centra poskytujúceho ambulantné služby pre osoby bez domova, pomoc pri osobnej hygieene alebo poskytnutie podmienok pre osobnú hygienu, poskytnutie stravy alebo pomoc pri zaistení stravy, poradenstvo, pomoc pri vybavovaní osobných záležitostí.

Zvýšenie dostupnosti ambulantnej liečby pre cieľovú skupinu osôb závislých na alkohole, užívateľov nelegálnych drog, gamblerov. Služba by mala zahŕňať

ambulantnú liečbu, poradenstvo, zdravotné a sociálne služby. Služby vedú k zmene životného štýlu klientov, ideálne k abstinencii. Po absolvovaní liečby sa klient ľahšie zaradí do bežného života, udrží sa v zamestnaní. Preventívne služby znižujú náklady na riešenie negatívnych dôsledkov dlhodobého užívania alkoholu alebo drog. Z ekonomického pohľadu je prevencia a ambulantné služby výhodnejšia než rezidenčná starostlivosť. Podpora pre ambulantný doliečovací program určený pre užívateľov návykových látok a gamblerov po absolvovaní liečby či pri dlhotrvajúcej abstinencii. Cieľom doliečovania je upevnenie v abstinencii, podpora pri zvládaní prípadných krízových situácií, pomoc pri začlenení do bežného života.

Rozvoj sociálnych programov pre zamestnávanie osôb ohrozených sociálnym vylúčením. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením sú vzhľadom k svojej minulosti výrazne handicapované na trhu práce. Často nemajú základné pracovné návyky, nie sú schopní si zamestnanie nájsť sami, často majú za sebou kriminálnu minulosť. Pre túto cieľovú skupinu chýbajú služby uľahčujúce ich začlenenie na trh práce a následne do spoločnosti. Jednou z možností je aktívne vyhľadávanie potenciálnych zamestnávateľov, nadviazanie spolupráce s nimi, nácvik pracovných zručností, zvýšenie kvalifikácie a získanie zamestnania.

So získaním legálneho príjmu súvisí následná minimalizácia recidívy trestnej činnosti a užívania drog. Zaradenie sa do pracovného života, osamostatnenie sa a zbavenie sa závislosti na sociálnych dávkach.

Špecifickým problémom je hrozba sociálneho vylúčenia, ktorému čelia najmä Rómovia. Hrozba sociálneho vylúčenia je spôsobovaná najmä tým, že ohrozené osoby žijú v izolovaných, priestorovo a sociálne vylúčených komunitách, v podmienkach s nižším štandardom.

Cieľom podpory osôb ohrozených sociálnym vylúčením je zvýšenie ich vzdelanostnej úrovne, zamestnanosti a zlepšenie ich životných podmienok. Život osôb ohrozených sociálnym vylúčením je zvyčajne poznačený zlým bývaním, nedostatočnou infraštruktúrou, nízkou zamestnanosťou a zamestnateľnosťou, nízkym vzdelaním, segregáciou a separáciou.

Vzdelanostná úroveň osôb ohrozených sociálnym vylúčením je dlhodobo pod celoslovenským priemerom. Súčasný vzdelávací systém je len málo úspešný pri aktivizácii a motivácii žiakov z takýchto skupín. Existujúci vzdelávací systém a systém voľnočasových aktivít by mal viac akceptovať špecifiká osôb ohrozených sociálnym vylúčením. Nepripravenosť v podobe znalosti a uvedomenia si odlišného sociálneho a kultúrneho zázemia osôb ohrozených sociálnym vylúčením u pedagógov, sociálnych pracovníkov a ďalších zainteresovaných osôb môže spôsobovať nedorozumenia, konflikty a vzájomné ignorovanie. Pre úspešné dlhodobé zvýšenie vzdelanostnej úrovne osôb ohrozených sociálnym vylúčením je potrebná aj systematická práca s rodinou a budovanie podpory vzdelávania detí zo strany rodičov a blízkej rodiny. Jedným zo spôsobov zvýšenia integrácie, najmä rómskych detí, do spoločnosti je ich začlenenie do predškolskej výchovy a následne do systému stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania.

Osoby ohrozené sociálnym vylúčením sa dostali do pozície dlhodobej až celoživotnej nezamestnanosti a sú odkázaní na nestabilné, krátkodobé a nevýhodné príležitosti ponúkané trhom práce alebo nelegálne príležitosti ponúkané neoficiálnou ekonomikou.

Skúsenosti ukázali, že riešiť len jednu problematickú oblasť ich života nie je dostačujúce, keďže tieto spolu súvisia a prelínajú sa. Z týchto dôvodov je potrebné riešiť problémy osôb ohrozených sociálnym vylúčením vo viacerých oblastiach života súčasne a s prihliadnutím na regionálne okolnosti, aby sa zabezpečilo systémové riešenie situácie.

4. Informovanosť

Mesto Svit a poskytovatelia sociálnych služieb sú si vedomí, že pre efektívne poskytovanie potrebných sociálnych služieb je dôležité ich plánovanie, vyhodnotenie a informovanie verejnosti o týchto službách.

Kvalitné a efektívne poskytovanie sociálnych služieb úzko súvisí s informovanosťou o škále a dostupnosti týchto služieb. Informácie o poskytovateľoch sociálnych služieb, o sociálnych a súvisiacich službách by mali byť pravidelne aktualizované a čo najjednoduchšie prístupné verejnosti (elektronickou formou na Internete, papierovou formou na úradoch, verejných miestach, u poskytovateľov služieb a pod.)

Nenáročnou formou zefektívnenia služieb a vzájomnej koordinácie služieb a aktivít je pravidelné stretávanie pracovníkov a zástupcov inštitúcií aktívnych v sociálnej sfére.

Pre koordináciu a nadväznosť v sociálnych službách je prínosné, aby sa pracovníci pracujúci v organizáciách poskytujúcich sociálne služby navzájom osobne poznali, vymieňali si svoje skúsenosti a podieľali sa na koncepcii formovania sociálnej politiky a sociálnej práce mesta. Táto spolupráca umožňuje pracovníkom v jednotlivých inštitúciách ponúknuť čo najadresnejšie sociálne služby pre klientov.

5. Ďalšie vzdelávanie pracovníkov

Cieľom ďalšieho vzdelávania pracovníkov pracujúcich v pomáhajúcich profesiách je získavanie skúseností širokej skupiny ľudí pracujúcich v sociálnej oblasti. Zmyslom je zmapovať, čo pracovníci ovládajú, aké sú nedostatky, čo chýba v oblasti ich vzdelávania a zručnosti. Pri plánovaní ďalšieho vzdelávania je vhodné brať do úvahy aj možnosti fondov a programov EÚ.

Predpoklady pre kvalitný výkon povolania sociálneho pracovníka sú založené aj na celoživotnom vzdelávaní a dôraz by mal byť kladený na proces zavádzania a naplňovania štandardov kvality sociálnych služieb, evaluácie a supervízie, zaistenie princípu transparentnosti služieb smerom k užívateľom a verejnosti.

VII. ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Svit je výsledkom spolupráce objednávateľa (Mesto Svit), poskytovateľov sociálnych služieb a občanov, ktorí sú prijímateľmi sociálnych služieb. Plán bol pripravovaný na základe stretnutí riadiacej skupiny, pracovných skupín, individuálnych konzultácií, spoločných dialógov, partnerstva a kooperácie.

Plánovanie sociálnych služieb v meste akým je Svit, je priebežný proces. Komunitný plán sociálnych služieb je prvý výstup, ktorý je potrebné priebežne aktualizovať v súvislosti s meniacou sa situáciou v sociálnej oblasti. Menšie a malé mesta, akým je aj Svit, nemôžu mať kapacitu na poskytovanie širokej škály sociálnych služieb pre rôzne cieľové skupiny. Je preto vhodné hľadať možnosti regionálnej spolupráce s ďalšími samosprávami, otvoriť sa a vytvoriť podmienky, aby mohli začať pôsobiť v meste aj poskytovatelia z iných miest, respektíve plánovať kapacitu poskytovaných služieb aj s ohľadom na potrebu okolitých samospráv.

Záverom chceme poďakovať všetkým obyvateľom mesta Svit, zástupcom poskytovateľov sociálnych služieb, zástupcom prijímateľov sociálnych služieb a pracovníkom Mestského úradu, ktorí sa podieľali na procese tvorby Komunitného plánu, za spoluprácu.

Centrum komunitného organizovania

VIII. PRÍLOHY

Dotazník pre občanov Svitú

1. Ako dlho žijete vo Svite?

☐ menej ako 5 rokov	☐ viac ako 30 rokov
☐ 5 -15 rokov	☐ iné
☐ 16 -30 rokov	

2. Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb v meste? (môžete vybrať viac odpovedí)

- ☐ obrátim sa na človeka, ktorý sa s podobným problémom stretol
- ☐ kontaktujem organizácie, o ktorých viem, že podobné služby poskytujú
- ☐ vyhľadám pomoc u priateľov, v rodine
- ☐ získam informácie z internetu
- ☐ opýtam sa na úradoch
- ☐ iné zdroje:.....
- ☐ takéto informácie nevyhľadávam
- ☐ neviem, doteraz som sa s takouto situáciou nestretol/a

3. Ako by ste postupovali v prípade trvalého zdravotného postihnutia (dlhodobej choroby, staroby so stratou sebestačnosti a pod.) člena Vašej rodiny?

- ☐ snažil/a by som sa zaistiť starostlivosť sám/sama, príp. využiť pomoc blízkych ľudí
- ☐ využil/a by som služby poskytované v domácom prostredí /opatrovateľská služba, osobný asistent a pod./
- ☐ spoliehala by som sa na pomoc inštitúcií, ktoré by mohli zaistiť trvalú starostlivosť /ústavy, domov dôchodcov, domov opatrovateľskej služby/
- ☐ iné (vypíšte):.....
- ☐ neviem/bez odpovede

4. Prosíme, označte všetky služby, ktoré v súčasnej dobe užívate Vy osobne alebo Vám blízka osoba: (môžete vybrať viac odpovedí)

- ☐ poradenstvo (psychologické, právne,...)
- ☐ klub mládeže
- ☐ služby pre seniorov (jedáleň pre dôchodcov, denný stacionár, opatrovateľská služba, domov opatrovateľskej služby, domov dôchodcov a pod.)
- ☐ služby pre osoby so zdravotným postihnutím (stacionáre, prepravná služba, ...)
- ☐ sociálne byty
- ☐ služby pre matky s deťmi
- ☐ azylový dom/nocľaháreň
- ☐ iná (vypíšte):.....
- ☐ bez odpovede

5. Kto využíva danú službu? (môžete vybrať viac odpovedí)

- ☐ senior
- ☐ dieťa so zdravotným postihnutím (príp. rodič)
- ☐ osoba so zdravotným postihnutím
- ☐ dlhodobo choré dieťa (príp. rodič)
- ☐ dlhodobo chorý dospelý
- ☐ osoba ohrozená závislosťou
- ☐ človek v nepriaznivej životnej situácii (strata bývania, domáce násilie a pod.)
- ☐ nezamestnaný/á
- ☐ iná odpoveď.....
- ☐ neviem/bez odpovede

6. Ktoré z nasledujúcich skupín obyvateľov mesta si podľa Vás zaslúžia viac pozornosti? (vyberte max. 4 odpovede)

☐ rodiny s malými deťmi	☐ občania v prechodnej sociálnej kríze
☐ rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím	☐ neprispôsobiví občania
☐ deti a mládež	☐ nezamestnaní
☐ seniori	☐ etnické menšiny
☐ osoby so zdravotným postihnutím	☐ iná skupina:.....
☐ dlhodobo chorí	☐ neviem/bez odpovede
☐ osoby ohrozené závislosťou	

7. Na ktoré oblasti pomoci by sa malo mesto v budúcnosti viac zamerať? (vyberte max. 3 odpovede)

- ☐ rozvoj služieb poskytovaných v domácnostiach
- ☐ linka dôvery
- ☐ zastupovanie na úradoch (napr. tlmočník posunkovej reči)
- ☐ osobná asistencia, opatrovateľská služba
- ☐ služby pre seniorov (jedáleň pre dôchodcov, opatrovateľská služba, domov dôchodcov, a pod.)
- ☐ služby pre osoby so zdravotným postihnutím (stacionáre, prepravná služba)
- ☐ bezbariérové byty, azylové bývanie, bývanie pre seniorov a pod.
- ☐ chránené bývanie pre zdravotne postihnutých
- ☐ chránené dielne
- ☐ riešenie zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím
- ☐ školy pre osoby so zdravotným postihnutím
- ☐ starostlivosť o osoby ohrozené závislosťou
- ☐ iné (vypíšte):.....
- ☐ neviem/bez odpovede

Štatistické otázky

Aké je zloženie Vašej domácnosti?

jednotlivec	viacgeneračná domácnosť
obaja rodičia s dieťaťom (deťmi)	iný typ
jeden rodič s dieťaťom (deťmi)	neviem/bez odpovede
manželia žijúci v domácnosti bez detí (príp. deti sú staršie a žijú inde)	

Aké je Vaše zamestnanie?

zamestnanec	dôchodca/dôchodkyňa
študent/ka	v domácnosti
podnikateľ/ka	invalidný dôchodca/dôchodkyňa
nezamestnaný/á	neviem/bez odpovede

Koľko máte rokov?

menej ako 25 rokov	56 - 65 rokov
26 - 35 rokov	66 - 75 rokov
36 - 45 rokov	76 a viac
46 - 55 rokov	bez odpovede

Aké je Vaše najvyššie dokončené vzdelanie?

základné	vyššia odborná škola
stredné	vysokoškolské
stredné s maturitou	neviem/bez odpovede

Ako by ste hodnotili životnú úroveň Vašej domácnosti?

veľmi dobrá	veľmi zlá
skôr dobrá	neviem/bez odpovede
skôr zlá	

Ste muž alebo žena?

- muž
- žena

